

CONCRECIÓN CURRICULAR

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36019566	IES de Chapela	Redondela	2022/2023

Contido	Páxina
a) A adecuación dos obxectivos xerais das etapas ao contexto do centro	3
b) A contribución á adquisición das competencias	5
c) Os criterios para incorporar elementos transversais	6
d) Os criterios de carácter xeral sobre a metodoloxía	7
e) Os criterios de carácter xeral sobre os materiais e recursos didácticos	9
f) Os criterios de oferta educativa, itinerarios e optatividade, de ser o caso	10
g) Os criterios para o deseño das actividades complementarias	17
h) Os criterios para o deseño dos plans de reforzo ou de recuperación para o alumnado que promocióne con materias, ámbitos ou módulos pendentes de cursos anteriores, de ser o caso	18
i) Os criterios para o deseño dos plans específicos de reforzo ou personalizados para o alumnado que deba permanecer un ano máis no mesmo curso, de ser o caso	18
j) Os criterios xerais para a avaliación, e de ser o caso, a promoción e a titulación	19
k) Os criterios xerais do outorgamento de matrículas de honra, de ser o caso	21
l) As decisións e criterios xerais para a elaboración e avaliación das programacións didácticas, que incluírán un modelo de programación e de resumo para o alumnado e as familias	23
m) Os criterios para a participación do centro en proxectos, plans e programas	25
n) O procedemento para a revisión, avaliación e modificación da concreción curricular	29

a) A adecuación dos obxectivos xerais das etapas ao contexto do centro

Os obxectivos da etapa son os logros que se espera que o alumnado alcance ao finalizar a etapa e cuxa consecución está vinculada á adquisición das competencias clave. Así quedan definidos no artigo 6 e enumerados no 7 do Decreto 156/2022, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia e do Decreto 157/2022, polo que se establecen a ordenación e o currículo do bacharelato, desenvolvendo a Lei Orgánica 3/2020, do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006 de 3 de maio, de Educación (en adiante, LOMLOE).

Na mesma liña, o Decreto 86/2015, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia desenvolvendo a Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (en adiante, LOMCE), no seu artigo 2 denomina de forma xenérica como obxectivos aos referentes relativos aos logros que o alumnado debe alcanzar ao rematar o proceso educativo, como resultado das experiencias de ensino e aprendizaxe intencionalmente planificadas para tal fin. Estes obxectivos enuméranse posteriormente no artigo 10 (os da educación secundaria obrigatoria) e 26 (no caso do bacharelato).

A Resolución do 26 de maio de 2022, da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento das ensinanzas de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato no curso académico 2022/23 establece, seguindo a lexislación vixente, a implantación durante o mesmo das modificacións introducidas no currículo, a organización e os obxectivos pola LOMLOE só nos cursos impares, e o mantemento nos cursos pares do currículo recollido no Decreto 86/2015. Con todo, a análise dos obxectivos de cada etapa recollidos nos tres decretos especificados demostra unha continuidade nos mesmos, o que permite adecualos ao contexto do centro sen necesidade de facer unha diferenciación entre os cursos pares e impares.

Atendendo ao anterior, a educación secundaria obrigatoria contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información para, con sentido crítico, adquirir novos coñecementos. Desenvolver as competencias tecnolóxicas básicas e avanzar nunha reflexión ética sobre o seu funcionamento e a súa utilización.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en distintas disciplinas, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas nos diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmos, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, mensaxes e textos complexos, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.

i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.

l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das demais persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, con especial atención ás relacionadas co ámbito local de Chapela e Redondela, ou a outras culturas do mundo.

m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e do das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado, a empatía e o respecto cara aos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.

n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das distintas manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia en xeral e de Chapela e Redondela en particular, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

Pola súa banda, o bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa.

b) Consolidar unha madureza persoal, afectivo-sexual e social que lle permita actuar de forma respectuosa, responsable e autónoma, e desenvolver o seu espírito crítico. Prever, detectar e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais, así como as posibles situacións de violencia.

c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades de mulleres e homes, analizar e valorar criticamente as desigualdades existentes, así como o recoñecemento e o ensino do papel das mulleres na historia, e impulsar a igualdade real e a non discriminación por razón de nacemento, sexo, orixe racial ou étnica, discapacidade, idade, enfermidade, relixión ou crenzas, orientación sexual ou identidade de xénero, ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.

d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.

f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.

g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.

h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de forma solidaria no desenvolvemento e na mellora do seu ámbito social.

i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

l) Comprender os elementos e procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e a tecnoloxía no cambio das condicións de vida, así como afianzar

a sensibilidade e o respecto cara ao ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.

m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Afianzar os hábitos de actividades físico-deportivas para favorecer o benestar físico e mental, así como medio de desenvolvemento persoal e social.

o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da mobilidade segura e saudable.

p) Fomentar unha actitude responsable e comprometida na loita contra o cambio climático e na defensa do desenvolvemento sustentable.

q) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e en particular o de Chapela e Redondela, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

b) A contribución á adquisición das competencias

As competencias clave son definidas no artigo 6 dos Decretos 156/2022 e 157/2022 como os *desempeños* que se consideran imprescindibles para que o alumnado poida progresar con garantías de éxito no seu itinerario formativo e afrontar os principais retos e desafíos globais e locais. Son a adaptación ao sistema educativo das competencias clave establecidas na Recomendación do Consello da Unión Europea, do 22 de maio de 2018 relativa ás competencias clave para a aprendizaxe permanente, e aparecen recollidas no perfil de saída do alumnado ao termo do ensino básico. Así mesmo, eses desempeños evidéncianse nas capacidades para aplicar de forma integrada os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización axeitada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.¿.

Posteriormente, no artigo 8 dos nomeados Decretos enuméranse as competencias clave da etapa, para os efectos das normas mencionadas, establecéndose as oito seguintes:

- a) Competencia en comunicación linguística (CCL).
- b) Competencia plurilingüe (CP).
- c) Competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñaría (STEM).
- d) Competencia dixital (CD).
- e) Competencia persoal, social e de aprender a aprender (CPSAA).
- f) Competencia cidadá (CC).
- g) Competencia emprendedora (CE).
- h) Competencia en conciencia e expresión culturais (CCEC).

Por outra banda, no artigo 3 do Decreto 86/2015, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia, vixente neste curso 2022-2023 en 2º e 4º da educación secundaria obrigatoria e en 2º de bacharelato, as competencias clave do currículo son sete:

- Comunicación linguística (CCL).
- Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT).

- Competencia dixital (CD).
- Aprender a aprender (CAA).
- Competencias sociais e cívicas (CSC).
- Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).
- Conciencia e expresións culturais (CCEC).

Fronte a esta aparente disparidade entre as competencias a acadar en función do currículo vixente entre cursos pares e impares, cómpre apuntar que practicamente a única diferenza é a adición da competencia plurilingüe (CP) na actual LOMLOE fronte ás sete vixentes baixo a LOMCE, con lixeiras variacións na súa denominación.

Atendendo a isto, no caso dos cursos impares (1º e 3º de educación secundaria obrigatoria, e 1º de bacharelato), no propio artigo 8 dos Decretos 156/2022 e 157/2022 establécese que as competencias clave da etapa, así como os descritores operativos do seu grao de adquisición que estea previsto ao finalizar a etapa, interpretaranse de acordo coas definicións contidas no anexo I dos citados Decretos, no que se define o Perfil de saída do alumnado ao acabar o ensino básico.

No caso dos cursos pares (2º e 4º de educación secundaria obrigatoria, e 2º de bacharelato), no segundo apartado do artigo 3 do Decreto 86/2015, establécese que a descrición das relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación será a establecida de conformidade coa Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato.

Xa que logo, a contribución ás competencias clave concrétase nas respectivas programacións didácticas de cada materia e nivel, se ben mantendo sempre o principio do desenvolvemento integral do conxunto das competencias seguindo os principios pedagóxicos especificados no apartado correspondente.

c) Os criterios para incorporar elementos transversais

Os elementos transversais, entendidos como aqueles que se han traballar en todas as materias sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das materias de cada etapa, están recollidos no artigo 18 do DECRETO 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo na ESO en Galicia, e no artigo 19 do DECRETO 157/2022, do 15 de setembro, que establece a ordenación e o currículo do Bacharelato en Galicia. Estes decretos indican como elementos transversais os seguintes:

1. A comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, a competencia dixital, o emprendemento social e empresarial, o fomento do espírito crítico e científico, a educación emocional e en valores, a igualdade de xénero e a creatividade, que se traballarán en todas as materias.
2. Fomentárase de maneira transversal a igualdade entre mulleres e homes, a educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual, a formación estética, a concienciación e formación sobre o cambio climático, a educación para a sustentabilidade e o consumo responsable, o respecto mutuo e a cooperación entre iguais.
3. A aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, e os valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento de calquera tipo de violencia, a pluralidade e o respecto polo Estado de dereito.
4. Evitaranse comportamentos, estereotipos e contidos sexistas, así como aqueles que supoñan discriminación por razón de orientación sexual ou de identidade de xénero. A linguaxe será libre de prexuízos e estereotipos sexistas.
5. A consellería fomentará as medidas para que o alumnado participe en actividades que lle permitan afianzar o

espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de actitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza en un mesmo e o sentido crítico.

Estes elementos transversais tamén están recollido no artigo 4 do Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia, coincidindo practicamente na súa totalidade cos dos Decretos 156/2022 e 157/2022 indicados anteriormente. A estes só cómpre engadir o recollido no punto 4 do artigo 4 do Decreto 86/2015, que sinala que *ño ámbito da educación e a seguridade viaria, promoveranse accións para a mellora da convivencia e a prevención dos accidentes de tráfico, coa finalidade de que os/as alumnos/as coñezan os seus dereitos e deberes como usuarios/as das vías, en calidade de peóns, viaxeiros/as e condutores/as de bicicletas ou vehículos a motor, respecten as normas e os sinais, e se favoreza a convivencia, a tolerancia, a prudencia, o autocontrol, o diálogo e a empatía con actuacións adecuadas tendentes a evitar os accidentes de tráfico e as súas secuelas.*

Atendendo a isto, cada departamento didáctico do IES de Chapela traballará ao longo do curso estes elementos transversais segundo os criterios especificados nas respectivas programacións didácticas das distintas materias e niveis; pero, ademais, a nivel de centro promoverase, a través de actividades complementarias e sesións de tutoría, o coñecemento por parte do alumnado dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible propostos pola Organización das Nacións Unidas.

Ademais, estes temas transversais tamén se traballarán ao longo de todo o curso a través do desenvolvemento doutros proxectos e iniciativas do centro como o Equipo de Igualdade ou os distintos contratos-programa nos que participa o centro e que se especifican no apartado correspondente desta programación.

d) Os criterios de carácter xeral sobre a metodoloxía

O Decreto 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia fai referencia á metodoloxía no seu artigo 17, centrado nos principios pedagóxicos.

Neste apartado, establécese que na educación secundaria obrigatoria os centros docentes elaborarán as súas propostas pedagóxicas para todo o alumnado atendendo á súa diversidade, e poñerase especial énfase en garantir a prevención de dificultades de aprendizaxe e a posta en práctica de mecanismos de reforzo e flexibilización, alternativas metodolóxicas ou outras medidas adecuadas tan pronto como se detecte calquera destas situacións. Ademais, recolle que a intervención educativa buscará desenvolver e asentar progresivamente as bases que lle faciliten ao alumnado unha adquisición e un desenvolvemento adecuados das competencias clave previstas no perfil de saída, e fomentarse a correcta expresión oral e escrita, e o uso das matemáticas. Así mesmo, a acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado, terá en conta os seus diferentes ritmos e preferencias de aprendizaxe, favorecerá a capacidade de aprender por si mesmo, fomentará o traballo colaborativo e en equipo, e potenciará a aprendizaxe significativa que promova a autonomía e a reflexión. Para estes efectos, teranse en conta as orientacións pedagóxicas establecidas no anexo II para cada unha das materias ou dos ámbitos.

Por outra banda, este mesmo artigo incide en que, co obxecto de fomentar a integración das competencias clave, os centros docentes dedicarán un tempo do horario lectivo, nos termos recollidos na súa concreción curricular, á realización de proxectos significativos e relevantes para o alumnado e á resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade. Así mesmo, para favorecer unha adquisición eficaz das competencias clave deberán deseñarse actividades de aprendizaxe que lle permitan ao alumnado avanzar en máis dunha competencia ao mesmo tempo.

Xunto a isto, o mesmo artigo continúa indicando que a lectura constituirá un factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave, polo que entende que é de especial relevancia o desenvolvemento de estratexias de comprensión de lectura de todo tipo de textos e imaxes, en calquera soporte e formato. Co fin de fomentar o hábito e o dominio da lectura, así como o da comunicación, os centros docentes organizarán a práctica docente de todas as materias, de xeito que se garanta nesta a incorporación dun tempo de lectura e práctica da oratoria nos termos recollidos na súa concreción curricular. Ademais, tamén recolle que os centros docentes impartirán de xeito integrado o currículo de todas as linguas da súa oferta educativa, co fin de favorecer que todos os

coñecementos e as experiencias linguísticas do alumnado contribúan ao desenvolvemento da súa competencia comunicativa plurilingüe. No proxecto linguístico do centro concretaranse as medidas tomadas para a impartición do currículo integrado das linguas. Estas medidas incluírán, polo menos, acordos sobre criterios metodolóxicos básicos de actuación en todas as linguas, acordos sobre a terminoloxía que se vaia empregar, e o tratamento que se lles dará aos contidos e aos criterios de avaliación similares nas distintas materias linguísticas, de xeito que se evite a repetición dos aspectos comúns á aprendizaxe de calquera lingua. E, por último, o mencionado artigo tamén establece que as linguas oficiais utilizaranse só como apoio no proceso de aprendizaxe da lingua estranxeira, dándosele prioridade á comprensión, á expresión e á interacción oral no devandito proceso.

Na mesma liña, o Decreto 157/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia fai referencia aos principios pedagóxicos no seu artigo 18, que coinciden a grandes trazos cos da educación secundaria obrigatoria pero introducindo lixeiras modificacións adaptadas ás especificidades da etapa. Así, establécese que no bacharelato, os centros docentes elaborarán as súas propostas pedagóxicas para todo o alumnado atendendo á súa diversidade, e favorecerán a súa capacidade para aprender por si mesmo, para traballar en equipo e promovelos, e para aplicar métodos de investigación apropiados.

Xunto a isto, o mesmo artigo recolle que a intervención educativa buscará desenvolver e asentar progresivamente as bases que faciliten ao alumnado unha adquisición e un desenvolvemento adecuados das competencias clave previstas. Así mesmo, a acción educativa favorecerá o traballo individual e en grupo, o pensamento autónomo, crítico e rigoroso, o uso de técnicas e hábitos de investigación en distintos campos do saber, a capacidade do alumnado de aprender por si mesmo, así como a transferencia e a aplicación do aprendido. Para estes efectos, teranse en conta as orientacións pedagóxicas establecidas no anexo II para cada unha das materias.

Ademais, este apartado tamén indica que as tecnoloxías da información e da comunicación serán unha ferramenta necesaria para a aprendizaxe en todas as materias, tanto polo seu carácter imprescindible na educación superior como pola súa utilidade e relevancia para a vida cotiá e a inserción laboral. E, por último, no referente á lectura e á impartición de xeito integrado o currículo de todas as linguas da súa oferta educativa, afonda nas indicacións xa recollidas nos principios pedagóxicos establecidos para a educación secundaria obrigatoria xa especificados anteriormente.

Pola súa banda, o Decreto 86/2015, de 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia nos cursos pares, sinala no seu artigo 11 como principios metodolóxicos que os centros docentes elaborarán as súas propostas pedagóxicas para esta etapa desde a consideración da atención á diversidade e do acceso de todo o alumnado á educación común. Así mesmo, arbitrarán métodos que teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe, favorezan a capacidade de aprender por si mesmos e promovan a aprendizaxe en equipo.

A continuación, o mencionado artigo tamén establece que a metodoloxía didáctica neste etapa será especialmente activa e participativa, favorecendo o traballo individual e o cooperativo do alumnado, así como o logro dos obxectivos e das competencias correspondentes. Así mesmo, indica que procurárase o traballo en equipo do profesorado ao obxecto de proporcionar un enfoque multidisciplinar do proceso educativo, garantindo a coordinación de todos os membros do equipo docente de cada grupo. Tamén establece que no proxecto educativo e nas programacións didácticas fixaranse as estratexias que desenvolverá o profesorado para alcanzar os estándares de aprendizaxe avaliábeles previstos en cada materia e, no seu caso, en cada ámbito, así como a adquisición das competencias.

Por outra banda, estes principios metodolóxicos tamén reparan en que a intervención educativa debe ter en conta como principio a diversidade do alumnado, entendendo que deste xeito se garante o desenvolvemento de todos/as os/as alumnos/as e unha atención personalizada en función das necesidades de cada persoa. Os mecanismos de reforzo, que se deberán poñer en práctica axiña que como se detecten dificultades de aprendizaxe, poderán ser tanto organizativos como curriculares.

Do mesmo xeito, o citado artigo estipula que se promoverá a integración e o uso das tecnoloxías da información e da comunicación na aula, como recurso metodolóxico eficaz para desenvolver as tarefas de ensino e aprendizaxe. E tamén insiste na necesidade de deseñar actividades de aprendizaxe integradas que permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo. Para iso, aproveitaranse as posibilidades que ofrecen as metodoloxías de proxectos, entre outras, así como os recursos e as actividades da biblioteca escolar.

Así mesmo, neste artigo 11 do Decreto 86/2015 tamén se establece que os centros docentes impartirán de xeito

integrado o currículo de todas as linguas da súa oferta educativa, co fin de favorecer que todos os coñecementos e as experiencias linguísticas do alumnado contribúan ao desenvolvemento da súa competencia comunicativa plurilingüe, concretándose as medidas tomadas para a impartición do currículo integrado das linguas no proxecto linguístico do centro. Estas medidas incluírán, polo menos, acordos sobre criterios metodolóxicos básicos de actuación en todas as linguas, acordos sobre a terminoloxía que se vaia empregar, e o tratamento que se lles dará aos contidos, aos criterios de avaliación e aos estándares de aprendizaxe similares en cada materia linguística, de xeito que se evite a repetición dos aspectos comúns á aprendizaxe de calquera lingua.

Por último, este artigo tamén especifica que, de conformidade co establecido no artigo 26.6 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, estableceranse medidas de flexibilización e alternativas metodolóxicas na ensinanza e avaliación da lingua estranxeira para o alumnado con discapacidade, en especial para aquel que presenta dificultades na súa expresión oral. Estas adaptacións en ningún caso se terán en conta para minorar as cualificacións obtidas.

Atendendo a todo o anterior, desde o IES Chapela promoverase que a metodoloxía sexa activa e participativa, entendendo a aprendizaxe como un proceso individual e de interacción social que o alumnado constrúe en función das relacións comunicativas que se establecen no contexto do centro e aula. Neste contexto fomentárase a creación dun clima que permita relacións formativas que xeren, en definitiva, un contexto estimulante cara a aprendizaxe, integrando ao alumnado no seu propio proceso de aprendizaxe. En consecuencia, favorecerase a participación do alumnado na dinámica xeral da clase, procurando a implantación de actividades que fomenten o traballo en grupo e propicien o deseño e desenvolvemento do proceso de ensino/aprendizaxe. Para isto, ademais, enténdese que cada profesor/a deberá adaptar ás características do grupo adoptando o papel de guía do proceso de ensino-aprendizaxe.

Baseándose nisto, en función do contexto concreto utilizaranse distintos tipos de aprendizaxe: por facilitación (consistente en proporcionar dun xeito ordenado os contidos relevantes), por descubrimento (dispoñendo as condicións e os materiais máis idóneos para que o alumnado, asumindo unha actitude máis autónoma, adquira o seu propio coñecemento), traballo en grupo. Dentro destes tipos de aprendizaxe se promoverán distintos tipos de actividades como as de introdución-motivación (coa finalidade de introducir ao alumnado nun obxecto de estudo determinado), de coñecementos previos (orientadas a coñecer as ideas, opinións e intereses do alumnado sobre os contidos que se van desenvolver), de desenvolvemento (que permitirán a aprendizaxe de conceptos, procedementos, actitudes e a comunicación aos demais da tarefa realizada), de consolidación (que serven para contrastar as novas ideas coas ideas previas do alumnado), de recuperación (orientadas a atender a aquel alumnado que non conseguiu as aprendizaxes previstas), de ampliación (que permiten construír novos coñecementos ao alumnado que realizou de forma satisfactoria as actividades establecidas).

Neste curso, ademais, articulouse un grupo de traballo arredor da aprendizaxe cooperativa que pretende introducir no centro esta estrutura de aprendizaxe na procura dun ensino máis inclusivo, e en detrimento dunha estrutura máis individualista ou competitiva da educación. Camiñar cara a clases organizadas cooperativamente nas cales todos e todas colaboran, cooperan e se axudan para acadar o obxectivo común de progresar na aprendizaxe e desenvolver as competencias básicas. As interaccións máis simétricas entre alumnas e alumnos poden ser tan importante como a do alumnado co profesorado. A relación entre iguais favorece o intercambio de ideas e a discusión, é dicir, todas as condutas capaces de educar a mente crítica, a obxectividade a reflexión discursiva.

e) Os criterios de carácter xeral sobre os materiais e recursos didácticos

O IES de Chapela ten implantado o programa EDIXGAL en toda a etapa de Educación Secundaria Obrigatoria. Este programa implica o uso de aulas dixitalizadas cos seguintes recursos: ordenador de aula coa maqueta Abalar 8 instalada e todo o software educativo que se precisa para desenvolver as materias, proxector de ultracorta distancia, encerado dixital e conexión a internet mediante a wifi abalar. Por outra banda, os alumnos e alumnas dispoñen dun ordenador portátil asignado, a modo de cesión, que empregan para traballar na aula e tamén levan para a casa.

En cada un dos cursos hai un certo número de materias que están incluídas no programa e que empregan como materiais de referencia contidos dixiais publicados no entorno virtual de aprendizaxe EVA:

1º ESO: Lingua Galega e Literatura, Xeografía e Historia, Matemáticas, Bioloxía e Xeoloxía, Francés, Relixión, Educación Física, Tecnoloxía e Dixitalización e Proxecto Competencial e Relixión.

2º ESO: Lingua Galega e Literatura, Xeografía e Historia, Matemáticas, Francés, Educación Física, Tecnoloxía, Música, Educación Física, Xadrez, Programación, Valores e Relixión.

3º ESO: Lingua Galega e Literatura, Xeografía e Historia, Matemáticas, Música, Proxecto Competencial, Relixión, Educación Física, Educación Dixital.

4º ESO: Lingua Galega e Literatura, Xeografía e Historia, Matemáticas Orientadas ás ensinanzas Académicas e Matemáticas Orientadas ás ensinanzas Aplicadas, Tecnoloxías da Información e da Comunicación, Música, Artes Escénicas e Danza, Relixión, Valores, Educación Física, Cultura Científica, Ciencias Aplicadas a Actividade Profesional.

No EVA cada profesor publicará contidos dixitais educativos das diferentes editoriais incluídas no catálogo (Netex, EDEBÉ, aulaPlaneta e Pearson), contidos de creación propia ou outros publicados nos repositorios de contidos educativos. Ademais proporá actividades, que empregando as TICs, teñan en conta as características do grupo e fomenten o traballo en equipo. O EVA tamén se empregará como vía de comunicación co alumnado, mediante a creación de foros, o emprego do servizo de mensaxería, ou uso do calendario para a publicación de datas de exames e entrega de traballos.

No resto das materias, que non pertencen ao programa, pero que empreguen contidos dixitais como recursos na aula, tamén empregarán o mesmo entorno virtual de aprendizaxe EVA, facilitando así o acceso do alumnado aos diferentes cursos.

Na etapa de Bacharelato, o alumnado debe utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación, para tal fin continuaremos cunha metodoloxía na que se empreguen as TICs de xeito transversal en todas as materias. As aulas de bacharelato están totalmente dixitalizadas e dispoñen de ordenador de aula, proxector, encerado dixital e conexión a internet mediante rede cableada ou wifi. O alumnado poderá facer uso da aula de informática cando o profesor da materia así o considere. Nesta aula disporán dun ordenador de uso persoal coa maqueta Abalar libre e todo o software educativo que precisen. Todos os ordenadores da aula teñen conexión a internet mediante rede cableada.

Como plataforma virtual de aprendizaxe empregárase a Aula Virtual do IES de Chapela, creándose cursos para cada unha das materias da etapa e matriculando a todo o alumnado de Bacharelato neles. Cada profesor ou profesora empregará esta plataforma para a publicación de contidos dixitais educativos, actividades e tamén como vía de comunicación co alumnado.

Ademais destes recursos dixitais, e doutros propostos polo profesorado de cada materia, naquelas que non están dentro do programa Edixgal o alumnado contará con libros de texto. A relación de manuais empregados en cada materia e nivel da ESO e Bacharelato pode consultarse na web do centro a través da seguinte ligazón:

<http://www.edu.xunta.gal/centros/ieschapela/node/2172>

f) Os criterios de oferta educativa, itinerarios e optatividade, de ser o caso

A oferta educativa, os itinerarios e a optatividade do centro están vencelladas directamente ao establecido no Decreto 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia e no Decreto 157/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia, no caso dos cursos impares, e no Decreto 86/2015, de 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia, no caso dos cursos pares. En todo caso, dita oferta educativa tamén está recollida na Resolución do 26 de maio de 2022, da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento das ensinanzas de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato no curso académico 2022/23.

No Capítulo IV da mencionada resolución, centrado na educación secundaria obrigatoria, a sección 1ª céntrase no primeiro e terceiro cursos da citada etapa, establecéndose no artigo 10 as materias que debe cursar o alumnado destes niveis. Neste apartado recóllese que no primeiro curso as alumnas e os alumnos deben cursar as seguintes materias:

a) Bioloxía e Xeoloxía.

- b) Educación Física.
- c) Educación Plástica, Visual e Audiovisual.
- d) Lingua Castelá e Literatura.
- e) Lingua Estranxeira.
- f) Lingua Galega e Literatura.
- g) Matemáticas.
- h) Segunda Lingua Estranxeira.
- i) Tecnoloxía e Dixitalización.
- j) Xeografía e Historia.

Ademais, na mesma resolución recóllese que no primeiro curso os centros docentes contarán con dúas horas de libre disposición que dedicarán a incrementar a carga lectiva das materias recollidas no punto 1 deste artigo nos termos que establezan na súa concreción curricular, decidíndose na reunión da Claustro do profesorado do 9 de xuño de 2022 outorgar esa hora adicional a Matemáticas e a Lingua Galega e Literatura. O incremento da carga lectiva desas materias realízase a todos os grupos do nivel.

En canto ao terceiro curso, as alumnas e os alumnos deben cursar as seguintes materias:

- a) Bioloxía e Xeoloxía.
- b) Educación en Valores Cívicos e Éticos.
- c) Educación Física.
- d) Educación Plástica, Visual e Audiovisual.
- e) Física e Química.
- f) Lingua Castelá e Literatura.
- g) Lingua Estranxeira.
- h) Lingua Galega e Literatura.
- i) Matemáticas.
- j) Música.
- k) Xeografía e Historia.
- l) Unha materia optativa de entre as seguintes:
 - ¿ Cultura Clásica.
 - ¿ Educación Dixital.
 - ¿ Oratoria.
 - ¿ Segunda Lingua Estranxeira.

Atendendo a estas esixencias, desde o centro ofreceuse a todo o alumnado a posibilidade de elixir calquera das catro optativas. Sen embargo, o feito de que menos de cinco alumnos elixisen Cultura Clásica impediu finalmente a súa implantación, impartíndose neste curso só Educación Dixital, Oratoria e Segunda Lingua estranxeira (Francés).

Tamén en 3º de educación secundaria obrigatoria, neste curso 2022-2023 estableceuse un programa de diversificación curricular con sete alumnos, seguindo as instrucións do artigo 14 da Resolución do 26 de maio de 2022 mencionada anteriormente.

Por outra banda, a sección 2ª do Capítulo IV céntrase no segundo e cuarto cursos da educación secundaria obrigatoria, establecéndose no artigo 15 as materias que debe cursar o alumnado destes niveis e que son as que figuran no Decreto 86/2015, de 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

Segundo isto, no segundo curso as alumnas e os alumnos deben cursar as seguintes materias:

- Física e Química.
- Xeografía e Historia.
- Lingua Castelá e Literatura.
- Lingua Galega e Literatura.
- Matemáticas.
- Primeira Lingua Estranxeira (Inglés).
- Educación Física.
- Relixión, ou Valores Éticos.
- Música.
- Tecnoloxía.
- Segunda Lingua Estranxeira (Francés).

Xunto a estas materias, cumprindo co recollido no punto 4 do artigo 13, no que define a organización do primeiro ciclo da educación secundaria obrigatoria, e no que se indica que no horario establecido como de libre configuración os centros docentes poderán optar por dedicalo ao afondamento e/ou reforzo dalgunha das materias recollidas neste artigo, por establecer outra ou outras materias que determine o centro docente, segundo o seu proxecto educativo e logo da autorización da consellería con competencias en materia de educación, ofértase tamén as materias de Programación e Xadrez, de libre configuración autonómica, podendo o alumnado optar por unha ou a outra cunha carga horaria dunha sesión semanal.

A continuación, xa no artigo 14 do Decreto 86/2015, centrado na organización do cuarto curso da educación secundaria obrigatoria, establécese a posibilidade de cursar, ou ben a opción de ensinanzas académicas para a iniciación ao bacharelato, ou ben a opción de ensinanzas aplicadas para a iniciación á formación profesional.

Na opción de ensinanzas académicas, os alumnos e as alumnas deben cursar as seguintes materias xerais do bloque de materias troncais:

- a) Xeografía e Historia.
- b) Lingua Castelá e Literatura.
- c) Matemáticas Orientadas ás Ensinanzas Académicas.
- d) Primeira Lingua Estranxeira.

e) Dúas de entre as seguintes materias de opción do bloque de materias troncais:

- 1º) Bioloxía e Xeoloxía.
- 2º) Economía.
- 3º) Física e Química.
- 4º) Latín.

Na opción de ensinanzas aplicadas, os alumnos e as alumnas deben cursar as seguintes materias xerais do bloque de materias troncais:

- a) Xeografía e Historia.
- b) Lingua Castelá e Literatura.
- c) Matemáticas Orientadas ás Ensinanzas Aplicadas.
- d) Primeira Lingua Estranxeira.

e) Dúas de entre as seguintes materias de opción do bloque de materias troncais:

- 1º) Ciencias Aplicadas á Actividade Profesional.
- 2º) Iniciación á Actividade Emprendedora e Empresarial.
- 3º) Tecnoloxía.

Ademais, os alumnos e as alumnas deben cursar as seguintes materias do bloque de materias específicas:

- a) Educación Física.
- b) Relixión, ou Valores Éticos.

Por último, este mesmo artigo establece que, en función da oferta dos centros docentes, o alumnado cursará dúas materias das seguintes do bloque de materias específicas:

- 1º) Artes Escénicas e Danza.
- 2º) Cultura Científica.
- 3º) Cultura Clásica.
- 4º) Educación Plástica, Visual e Audiovisual.
- 5º) Filosofía.
- 6º) Música.
- 7º) Segunda Lingua Estranxeira.
- 8º) Tecnoloxías da Información e da Comunicación.
- 9º) Unha materia do bloque de materias troncais non cursada polo alumno ou a alumna.

Por último, cómpre lembrar que no bloque de materias de libre configuración autonómica, os alumnos e as alumnas deben cursar independentemente de que sexan da opción de ensinanzas académicas ou aplicadas a materia de

Lingua Galega e Literatura, que terá un tratamento no centro docente análogo á de Lingua Castelá e Literatura.

Atendendo ao anterior, e cumprindo coa indicación establecida nos puntos 6 e 7 dese mesmo artigo 14, que apunta que a consellería con competencias en materia de educación e os centros docentes poderán elaborar itinerarios para orientar o alumnado na elección de materias troncais de opción, e que só se poderá limitar a elección de materias de opción cando haxa un número insuficiente de alumnos e alumnas segundo os criterios que determine a consellería con competencias en materia de educación, o documento de matrícula elaborado polo centro oferta todas as materias indicadas anteriormente. De todos modos, para facilitar a elección das materias específicas, estableceuse a obriga de elixir catro delas por orde de preferencia, das cales se cursarán dúas. Finalmente, de toda esa oferta non se puideron implantar varias destas materias debido a que o número de alumnos e alumnas que as elixiu foi inferior ao requirido: foi o caso de Tecnoloxía, dentro das materias de opción do bloque de materias troncais do itinerario de ensinanzas aplicadas, e de Artes Escénicas e Danza, Cultura Clásica e unha materia do bloque de materias troncais non cursada polo alumno ou alumna, dentro do bloque de materias específicas.

No caso do bacharelato, as materias que debe cursar o alumnado no primeiro curso de bacharelato están especificadas no artigo 22 da Resolución do 26 de maio de 2022 citada anteriormente. Neste artigo establécese que o alumnado admitido nun centro docente para cursar as ensinanzas de bacharelato matricularase nunha das modalidades ou vías ofertadas, que poderán ser:

- a) Artes, na vía de Artes Plásticas, Imaxe e Deseño.
- b) Artes, na vía de Música e Artes Escénicas.
- c) Ciencias e Tecnoloxía.
- d) Humanidades e Ciencias Sociais.
- e) Xeral.

No caso do IES de Chapela, as dúas únicas modalidades ofertadas son a c) e a d), cumprindo coas instrucións da Consellería de Cultura, Educación e Universidade. En todo caso, todo o alumnado de primeiro curso de bacharelato terá que cursar materias comúns; materias específicas da modalidade elixida, obrigatorias e de opción, e unha materia optativa.

As materias comúns que debe cursar todo o alumnado son:

- a) Educación Física.
- b) Filosofía.
- c) Lingua Castelá e Literatura I.
- d) Lingua Estranxeira I.
- e) Lingua Galega e Literatura I.

Ademais destas, o alumnado da modalidade de Ciencias e Tecnoloxía debe cursar as seguintes materias de modalidade:

- a) Matemáticas I.
- b) Dúas materias de opción que se elixirán entre as seguintes:
 - ¿ Bioloxía, Xeoloxía e Ciencias Ambientais.
 - ¿ Debuxo Técnico I.
 - ¿ Física e Química.

¿ Tecnoloxía e Enxeñaría I.

Pola súa banda, o alumnado da modalidade de Humanidades e Ciencias Sociais debe cursar as seguintes materias de modalidade:

a) Latín I ou Matemáticas Aplicadas ás Ciencias Sociais I.

b) Dúas materias de opción que se elixirán entre as seguintes:

¿ Economía.

¿ Grego I.

¿ Historia do Mundo Contemporáneo.

¿ Latín I.

¿ Literatura Universal.

¿ Matemáticas Aplicadas ás Ciencias Sociais I.

Ademais das anteriores, sexa cal for a modalidade elixida, todo o alumnado debe cursar unha materia optativa, en función da oferta dos centros docentes, de entre as seguintes:

¿ Anatomía Aplicada.

¿ Antropoloxía.

¿ Cultura Científica.

¿ Segunda Lingua Estranxeira I.

¿ Literatura Galega do Século XX e da Actualidade.

¿ Tecnoloxías da Información e da Comunicación I.

¿ As materias de modalidade de primeiro curso das enumeradas nos puntos 4, 5, 6, 7 e 8 deste artigo.

No caso concreto do IES de Chapela, e cumprindo coas indicacións especificadas no artigo 23, dedicado á organización da oferta nos centros docentes, durante o período de matrícula ofertáronse a totalidade das materias específicas das modalidades dispoñibles no noso centro. Finalmente, o número de solicitudes impediu a impartición de Literatura Universal, materia de opción dentro da modalidade de Humanidades e Ciencias Sociais, así como das optativas seguintes: Antropoloxía, Cultura Científica, Segunda Lingua Estranxeira I (Francés) e Literatura Galega do Século XX e da Actualidade. Neste senso, cómpre destacar como si se imparte a modalidade de Humanidades, no que unha alumna cursa Latín I e Grego I, facendo efectiva a excepción recollida na norma que establece que poderán impartirse cun número menor de alumnas ou alumnos, para o que se solicitou a correspondente autorización ao Servizo Territorial de Inspección Educativa.

Por último, en 2º de bacharelato as materias que debe cursar o alumnado no segundo curso de bacharelato son as que figuran no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia, tal como se indica no artigo 22 da Resolución do 26 de maio de 2022 citada anteriormente.

Na modalidade de Ciencias, os alumnos e alumnas deben cursar as seguintes materias xerais do bloque de materias troncais:

a) Historia de España.

b) Lingua Castelá e Literatura II.

- c) Primeira Lingua Estranxeira II.
- d) Matemáticas II.
- e) Dúas materias máis de entre as seguintes materias de opción do bloque de materias troncais:

- 1º) Bioloxía.
- 2º) Debuxo Técnico II.
- 3º) Física.
- 4º) Xeoloxía.
- 5º) Química.

Por outra banda, na modalidade de Humanidades e Ciencias Sociais, os alumnos e as alumnas deben cursar as seguintes materias xerais do bloque de materias troncais:

- a) Historia de España.
- b) Lingua Castelá e Literatura II.
- c) Primeira Lingua Estranxeira II.
- d) Para o itinerario de humanidades, Latín II. Para o itinerario de ciencias sociais, Matemáticas Aplicadas ás Ciencias Sociais II.
- e) Dúas materias de entre as seguintes materias de opción do bloque de materias troncais, organizadas, de ser o caso, en bloques que faciliten o tránsito á educación superior:

- 1º) Economía da Empresa.
- 2º) Xeografía.
- 3º) Grego II.
- 4º) Historia da Arte.
- 5º) Historia da Filosofía.

Ademais, os alumnos e as alumnas cursarán un mínimo de dúas e un máximo de tres materias das seguintes do bloque de materias específicas:

- a) Análise Musical II.
- b) Ciencias da Terra e do Medio Ambiente.
- c) Debuxo Artístico II.
- d) Fundamentos de Administración e Xestión.
- e) Historia da Música e da Danza.
- f) Imaxe e Son.
- g) Psicoloxía.

- h) Relixión.
- i) Segunda Lingua Estranxeira II.
- l) Técnicas de Expresión Gráfico-Plástica.
- m) Tecnoloxía Industrial II.
- n) Tecnoloxías da Información e da Comunicación II.
- ñ) Unha materia do bloque de materias troncais non cursada polo alumno ou a alumna, que será considerada específica para todos os efectos.

Así mesmo, o citado Decreto 86/2015 tamén establece que no bloque de materias de libre configuración autonómica, os alumnos e as alumnas deben cursar a materia de Lingua Galega e Literatura, que terá un tratamento no centro docente análogo á de Lingua Castelá e Literatura.

Ademais do anterior, o noso centro ofertou, ao igual que nos anos anteriores dúas materias de libre configuración do centro (Introdución ao comentario de texto histórico e Actividade Física e Saúde), ambas as dúas cunha carga lectiva dunha sesión semanal.

Baseándose nesta oferta, as materias que finalmente se imparten no noso centro en 2º de bacharelato, previa solicitude de autorización nos casos correspondentes, son:

- Todas as materias xerais do bloque de materias troncais na modalidade de Ciencias.
- Todas as materias de opción do bloque de materias troncais na modalidade de Ciencias.
- Todas as materias xerais do bloque de materias troncais na modalidade de Humanidades e Ciencias Sociais agás Latín II, específica do itinerario de Humanidades.
- Economía da Empresa, Xeografía e Historia da Filosofía, dentro das materias de opción do bloque de materias troncais da modalidade de Humanidades e Ciencias Sociais.
- Francés II, Psicoloxía, Historia da Música e a Danza, Tecnoloxías da Información e da Comunicación II e Relixión, dentro do bloque de materias específicas.
- Introdución ao comentario de texto histórico e Actividade Física e Saúde, como materias de libre configuración do centro.

g) Os criterios para o deseño das actividades complementarias

Dende o IES de Chapela consideramos as actividades complementarias como un instrumento fundamental que favorece a adquisición de coñecementos propios establecidos no currículo así como dos transversais e complementa a formación que se recibe nas aulas.

Para o deseño das actividades complementarias, o profesorado entregará á persoa que exerce a vicedirección do centro o anexo 5 das NOF cubrindo todos os apartados de mesmo. No caso de que se preciso servizo de autobús e preciso que dita comunicación se produza con 30 días de antelación. No caso de non necesitarse transporte, dita comunicación poderá facerse con 15 días de antelación. É preciso que todo o alumnado presente as autorizacións para a actividade no caso de que implique unha saída do recinto. A ratio profesor alumnado non superará o 1/20 con carácter xeral.

Levaranse a cabo diversas actividades complementarias de forma global para todo o alumnado do centro coincidindo con celebracións como o magosto ou o entroido, nas cales se fomentaran valores de convivencia e inclusión, así como o coñecemento das tradicións populares.

A vicedirección do centro informará ao profesorado e a inspección educativa de todas as actividades que se

programen ao longo do curso escolar.

h) Os criterios para o deseño dos plans de reforzo ou de recuperación para o alumnado que promocióne con materias, ámbitos ou módulos pendentes de cursos anteriores, de ser o caso

O alumnado que promocióne con materias pendentes de cursos anteriores seguirá un plan específico personalizado elaborado pola Xefatura do departamento da materia correspondente, que poderá delegar esta tarefa no profesor ou profesora que imparta a materia ao alumno ou alumna no presente curso.

Este plan concretará o grao mínimo de adquisición dos contidos e competencias clave da materia pendente que debe demostrar o alumno ou alumna, así como as actividades e probas previstas para a súa avaliación. En todo caso, o plan deberá contar coa aprobación da Xefatura do departamento correspondente e especificarse na programación didáctica da materia.

i) Os criterios para o deseño dos plans específicos de reforzo ou personalizados para o alumnado que deba permanecer un ano máis no mesmo curso, de ser o caso

O alumnado que non promocióne de curso seguirá un plan específico personalizado, orientado á superación das dificultades detectadas no curso anterior. Cada profesor/a establecerá os reforzos necesarios para o alumnado que o necesite e deixará constancia na memoria final do departamento, utilizando para o deseño deste plan as indicacións establecidas polo centro e especificadas a continuación sinalando aqueles aspectos que se consideren de aplicación en cada caso concreto:

1. IDENTIFICACIÓN DA ALUMNA OU DO ALUMNO (nome e apelidos, curso e grupo)

2. NECESIDADES EDUCATIVAS QUE MOTIVARON A REPETICIÓN DO CURSO

- Presenta Necesidades Específicas de Apoio Educativo (NEAE), especificando cales

- Ten dificultades xeneralizadas de aprendizaxe.

- Presenta desfase curricular.

- Falta de traballo diario.

- Faltas de asistencia reiteradas.

- Non entrega tarefas, traballos, etc.

- Non ten interese por aprender e/ou falta de motivación polos estudos.

- Outros motivos (especificando cales).

3. MEDIDAS ORDINARIAS APLICADAS NO CURSO ANTERIOR.

- Adecuación da estrutura organizativa do centro, e da organización e a xestión da aula ás características do alumnado.

- Adecuación das programacións didácticas ao alumnado e ás circunstancias do seu contorno.

- Metodoloxías baseadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión.

- Adaptación dos tempos, dos instrumentos e dos procedementos de avaliación.

- Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria.
- Programas de enriquecemento curricular.
- Plan de reforzo para o alumnado de educación secundaria obrigatoria que pase de curso con materias sen superar.
- Aplicación das pautas educativas recollidas nos protocolos de intervención da Xunta de Galicia (especificando cales).

4. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS QUE SE UTILIZARÁN.

- Uso de metodoloxías motivadoras, contextualizadas, participativas, prácticas e que conecten cos intereses do/a alumno/a.
- Uso das TIC para asegurar a motivación e o acceso ao currículo do/a alumno/a.
- Ofrecer ao alumno/a responsabilidades *¿especiais¿* na aula que reforcen a súa autoestima.
- Situar ao alumno/a preto do profesorado evitando distraccións.
- Seguimento e apoio durante a realización das tarefas nas aula.
- Uso de estratexias de modificación de conduta para evitar os comportamentos inadecuados no/a alumno/a.
- Reunións periódicas de seguimento do/a titor/a co/a alumno/a.
- Asegurar o uso da axenda para rexistrar a información necesaria para o estudo.

5. RECURSOS NECESARIOS PARA O DESENVOLVEMENTO DO PLAN.

- Libro de texto.
- E-Dixgal.
- Boletín de exercicios.
- Outros (especificando cales).

6. APLICACIÓN DE MEDIDAS EXTRAORDINARIAS, DE SER O CASO.

- Adaptacións curriculares (especificando as materias).
- Apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica (PT).
- Atención educativa ao alumnado que presenta dificultades para unha asistencia continuada a un centro docente (atención educativa domiciliaria, atención educativa hospitalaria, etc.).
- Outras (especificando cales).

j) Os criterios xerais para a avaliación, e de ser o caso, a promoción e a titulación

Os criterios xerais para a avaliación, a promoción e a titulación na educación secundaria obrigatoria e o bacharelato foron aprobados no claustro extraordinario do 9 de xuño de 2022 seguindo a Orde do 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato no sistema educativo de Galicia.

Segundo as indicación desta orde, os criterios de PROMOCIÓN na ESO son os seguintes:

- Alumnado que supera todas as materias.

- Alumnado con avaliación negativa nunha materia.
- Alumnado con avaliación negativa en dúas materias.
- Alumnado con avaliación negativa en máis de dúas materias e cumpre todas as seguintes condicións:
 - a) Que a media aritmética das cualificacións de todas as materias nas que se matriculase nese curso sexa igual ou superior a cinco.
 - b) Que o equipo docente considere que a natureza das materias non superadas lle permite seguir con éxito o curso seguinte, baseándose nalgún dos tres seguintes supostos:
 - Dentro das materias non superadas non hai máis de dúas que se consideren procedimentais. (LG, LC, Mate.)
 - Existe a posibilidade de non volver a cursar algunha das materias non superadas nos cursos seguintes.
 - Algunha das materias non superadas non é chave doutra que vaia cursar nos cursos seguintes.
 - c) Que o equipo docente estime que ten expectativas favorables de recuperación, baseándose nalgún dos tres seguintes supostos:
 - Alumnado afectado por razóns médicas que lle impediron un normal desenvolvemento do curso.
 - Alumnado afectado por razóns familiares e persoais que lle impediron un normal desenvolvemento do curso.
 - Alumnado que responde, ou pode responder ben a medidas de reforzo e apoio.
 - d) Que o equipo docente estime que a devandita promoción beneficiará a súa evolución académica, baseándose nalgún dos tres seguintes supostos:
 - Alumnado do que se considera interesante que manteña o grupo de iguais.
 - Alumnado do que se estima que animicamente non beneficiaría unha repetición.
 - Alumnado que xa repetiu algún curso.

Pola súa banda, os criterios de TITULACIÓN na ESO son os seguintes:

- Alumnado que supera todas as materias.
- Alumnado que non superando todas as materias, cumpre todas as seguintes condicións:
 - a) Que a media aritmética das cualificacións de todas as materias nas que se matriculase nese curso sexa igual ou superior a cinco.
 - b) Que a xuízo do equipo docente a alumna ou alumno adquirise as competencias establecidas.
 - c) Que a xuízo do equipo docente a alumna ou o alumno adquirise os obxectivos de etapa.

Por último, os criterios de TITULACIÓN no Bacharelato son os seguintes:

- Alumnado que supera todas as materias.
- Alumnado que supera todas as materias agás unha e cumpre todas as seguintes condicións:
 - a) Que o equipo docente considere que a alumna ou alumno alcanzou as competencias e os obxectivos vinculados a ese título.

b) Que non se produciu unha inasistencia continuada e non xustificada por parte da alumna ou do alumno na materia. (Enténdese inasistencia continuada cando o número de faltas non xustificadas, da materia, supera o 10%. Aplicaranse os criterios de xustificación de faltas de asistencia sinalados nas Instrucións do 31 de xaneiro de 2014 da Dirección Xeral de Educación para a prevención e o control do absentismo escolar en Galicia).

c) Que a alumna ou o alumno se presentou ás probas e realizou as actividades necesarias para a súa avaliación, incluídas as da convocatoria extraordinaria.

d) Que a media aritmética das cualificacións obtidas en todas as materias da etapa cursadas que como mínimo se requiran para a obtención do título pola modalidade pola que se remata sexa igual ou superior a cinco. Neste caso, para os efectos do cálculo considerárase a nota numérica obtida na materia non superada.

k) Os criterios xerais do outorgamento de matrículas de honra, de ser o caso

Os criterios xerais de outorgamento de matrículas de honra en 4º da ESO e 2º de bacharelato no IES de Chapela foron aprobados en Comisión de Coordinación Pedagóxica o 14 de maio de 2020 seguindo as indicacións da Resolución do 29 de maio de 2019, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento, no curso académico 2019/20, do currículo establecido no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

Nesta resolución establécese, no seu punto décimo terceiro, que *lo* alumnado que, despois da avaliación ordinaria do mes de xuño do cuarto curso, obtivese unha nota media da etapa igual ou superior a 9 poderá obter a distinción de matrícula de honra (MH). Esta distinción concederáse a un número non superior ao 5%, ou fracción resultante superior a quince do conxunto do alumnado matriculado no centro educativo no cuarto curso*l*. Nese mesmo apartado, indícase que *lc*ando no centro educativo haxa un único grupo de ESO con menos de 20 alumnos, poderá concederse unha distinción de matrícula de honra*l*, e complétanse estas instrucións explicitando que *len* todo caso, esta distinción adoptárase conforme os criterios previamente acordados e establecidos na Comisión de Coordinación Pedagóxica e consignárase nos documentos de avaliación mediante unha dilixencia específica*l*.

Tendo en conta este marco normativo, o acordo ao que chegou a Comisión de Coordinación Pedagóxica do centro foi establecer que, se realizada a avaliación ordinaria o número de persoas candidatas a MH fose superior ao número de matrículas que o centro pode conceder, o IES de Chapela concederá a matrícula de honra segundo os seguintes criterios e na orde que se establece a continuación:

- Maior nota media na ESO, considerando ata a centésima
- Maior nota media en 4º ESO, considerando ata a centésima
- Maior número de 10 en 4º ESO
- Menor número de cualificacións inferiores a 9 en 4º ESO
- Decisión das persoas titoras de 4º ESO e xefatura de estudos atendendo ao rendemento académico e competencial.

Do mesmo modo, no referente a 2º de Bacharelato, a Orde do 5 de maio de 2011, pola que se regulan determinados aspectos relativos ao desenvolvemento do bacharelato e se complementa a normativa sobre esta etapa, recolle no seu artigo 10, dedicado á Matrícula de honra, as seguintes indicacións:

1. Os alumnos e as alumnas que obtivesen no segundo curso de bacharelato unha nota media igual ou superior a nove puntos poderán recibir a mención de matrícula de honra. Esta mención concederáselle a un número de alumnos non superior ao 5% do total de alumnado deste curso.

2. A obtención da mención de matrícula de honra será consignada nos documentos de avaliación do alumno ou alumna.

3. A concreción curricular do bacharelato incluíra nas directrices xerais os criterios para a concesión das mencións de matrícula de honra ao alumnado.¿

Baseándose nestas indicacións, tamén na Comisión de Coordinación Pedagóxica do 14 de maio de 2020 acordouse que, se realizada a avaliación ordinaria o número de persoas candidatas a MH fose superior ao número de matrículas que o centro pode conceder, o IES de Chapela concederá a matrícula de honra segundo os seguintes criterios e na orde que se establece a continuación:

- Maior nota media en 2º Bacharelato, considerando ata a centésima
- Maior nota media en Bacharelato, considerando ata a centésima
- Maior número de 10 en 2º Bacharelato
- Menor número de cualificacións inferiores a 9 en 2º Bacharelato
- Maior número de 10 en 1º Bacharelato
- Menor número de cualificacións inferiores a 9 en 1º Bacharelato
- Decisión das persoas titoras de 2º Bacharelato e xefatura de estudos atendendo ao rendemento académico e competencial.

Do mesmo modo, na Comisión de Coordinación Pedagóxica o 14 de maio de 2020 tamén se aprobaron os criterios xerais do outorgamento de matrículas de honra nos ciclos formativos de Formación Profesional seguindo as indicacións da Resolución do 26 de xullo de 2019, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento dos ciclos formativos de formación profesional do sistema educativo no curso 2019/20. Nesta resolución establécese que, consonte o establecido no artigo 26.4 da Orde do 12 de xullo de 2011, os alumnos e as alumnas que obteñan unha nota final do ciclo formativo igual ou superior a nove puntos poderán recibir a mención de matrícula de honra. A obtención da mención de matrícula de honra será consignada nos documentos de avaliación do alumno ou da alumna.

O número de matrículas de honra que se poderán conceder en cada centro por cada grupo de alumnos/as matriculados/as con opción a titular nun determinado ciclo formativo no curso académico será como máximo de dúas. Non obstante, no caso de que o número de alumnos e alumnas matriculados/as con opción a titular no ciclo formativo no curso académico sexa inferior a vinte, só se poderá conceder unha matrícula de honra.

Para estes efectos, e dado que o alumnado pode titularse en diferentes períodos do curso académico, a mención de matrícula de honra só poderá realizarse no mes de xuño logo de realizada a avaliación final de módulos correspondente. No caso de que o alumnado beneficiario rematase o ciclo formativo noutro mes do curso, a mención de matrícula de honra será consignada cunha dilixencia nos documentos de avaliación do alumno ou da alumna.

Atendendo a estas indicacións, o IES de Chapela concederá a matrícula de honra segundo os seguintes criterios e na orde que se establece a continuación:

- Maior nota media no Ciclo, considerando ata a centésima.
- Maior número de 10 no Ciclo.
- Menor número de cualificacións inferiores a 9 no Ciclo.
- Decisión das persoas titoras do Ciclo e xefatura de estudos atendendo ao rendemento académico e competencial.

I) As decisións e criterios xerais para a elaboración e avaliación das programacións didácticas, que incluírán un modelo de programación e de resumo para o alumnado e as familias

Os criterios xerais para a elaboración e avaliación das programacións didácticas están establecidos en base ao recollido no artigo 41 da RESOLUCIÓN do 26 de maio de 2022, da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento das ensinanzas de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato no curso académico 2022/23, dedicado ás programacións didácticas. No citado artigo estipúlase que o profesorado dos centros docentes, baixo a coordinación das xefaturas dos departamentos didácticos ou, de ser o caso, do profesorado titor ou coordinador de ciclo, desenvolverá o currículo establecido mediante a programación didáctica de cada área, materia ou ámbito de cada curso de educación secundaria obrigatoria ou de bacharelato que teña encomendada na organización docente do centro. Esta programación didáctica, que será única para o mesmo nivel, deberá ser o instrumento de planificación curricular específico e necesario para desenvolver o proceso de ensino e aprendizaxe do alumnado de maneira coordinada entre o profesorado integrante do departamento ou, de ser o caso, do equipo docente.

Debido, novamente, á convivencia neste curso académico dos currículos da LOMCE e da LOMLOE, en función do nivel, establécese que as programacións didácticas das áreas, materias ou ámbitos do primeiro e terceiro cursos da educación secundaria obrigatoria, e do primeiro curso do bacharelato, incluírán en cada área, materia ou ámbito, polo menos, os seguintes elementos:

a) Introducción.

b) Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias.

c) Relación de unidades didácticas coa súa secuencia e temporalización, que incluírán a parte do currículo da área, materia ou ámbito que se traballará e a relación de instrumentos de avaliación.

d) Metodoloxía.

¿ Concrecións metodolóxicas.

¿ Materiais e recursos didácticos.

e) Avaliación.

¿ Procedemento para a avaliación inicial.

¿ Criterios de cualificación con indicación do grao mínimo de consecución para a superación e criterios de recuperación.

¿ Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes, no caso da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato.

¿ Procedemento para acreditar os coñecementos necesarios en determinadas materias, no caso do bacharelato.

f) Medidas de atención á diversidade.

g) Transversal.

¿ Concreción dos elementos transversais.

¿ Actividades complementarias.

h) Práctica docente.

¿ Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro.

¿ Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora da programación.

Pola súa banda, as programacións didácticas das áreas, materias ou ámbitos do segundo e cuarto cursos da educación secundaria obrigatoria e do segundo curso do bacharelato, incluírán en cada área, materia ou ámbito, polo menos, os seguintes elementos:

- a) Introducción.
- b) Contribución ao desenvolvemento das competencias clave. Concreción que recolla a relación dos estándares de aprendizaxe avaliábeis da materia que forman parte dos perfís competenciais.
- c) Concreción, de ser o caso, dos obxectivos para o curso.
- d) Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliábel de:
 - 1º. Temporalización.
 - 2º. Grao mínimo de consecución.
 - 3º. Procedementos e instrumentos de avaliación.
- e) Concrecións metodolóxicas.
- f) Materiais e recursos didácticos que se vaian utilizar.
- g) Criterios sobre a avaliación e a cualificación.
- h) Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.
- i) Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes, de ser o caso.
- j) Organización dos procedementos que permitan ao alumnado acreditar os coñecementos necesarios en determinadas materias, no caso do bacharelato.
- k) Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.
- l) Medidas de atención á diversidade.
- m) Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso que corresponda.
- n) Actividades complementarias programadas.
- ñ) Mecanismos de revisión, de avaliación e de modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.

Unha vez elaboradas, o profesorado informará o alumnado das programacións docentes da súa materia ou ámbito. Esta información básica, a modo de resumo para o alumnado e as familias, incluírá a relación de unidades didácticas, a temporalización, o grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe (no caso das programacións LOMCE) e dos criterios de avaliación, así como os procedementos e instrumentos de avaliación e cualificación. Ademais, o xefe/a de Departamento dará a coñecer á comunidade educativa a programación didáctica do seu departamento publicándoa na web oficial do centro.

m) Os criterios para a participación do centro en proxectos, plans e programas

Durante o presente curso académico levaranse a cabo tres contratos programa dentro da modalidade CPIInclúe: o IGUALA-T, CONVIVE-T e EMOCIONA-T.

No tocante o contrato-programa IGUALA-T, as accións propostas desenvolveranse en 3 niveis de intervención (centro, aula e a nivel máis individual) e xirarán en torno a tres eixes de actuación:

1. Dotación de recursos e elaboración de materiais didácticos que se traballaran ao longo do curso nas horas de titoría presencial da ESO e que se difundirán entre a comunidade educativa así como cos centros adscritos que se centre nos contidos de igualdade e respecto pola diversidade. A idea é traballar os contidos de maneira transversal ao longo dos diversos cursos para avanzar de maneira progresiva nos contidos.

2. Actuacións diversas para a sensibilización e promoción da igualdade e da diversidade entre a comunidade educativa, destacando a conmemoración de efemérides, nas que destacamos:

- 25 de Novembro: Día contra a violencia de Xénero, na que realizaremos diversos actos de rexeitamento e tolerancia cero a calquera tipo de violencias machistas.

- 11 de outubro: día internacional da saída do armario

- 10 de decembro: Día da declaración Universal dos Dereitos Humanos, poñendo en valor os dereitos sociais e políticos conquistados polas mulleres e analizando a situacións noutros países, destacando os movementos feministas nesa loita.

- Coincidindo co día 8 Marzo, día Internacional da Muller, celebraremos a SEMANA SEMENTANDO IGUALDADE.

- 17 de maio día internacional contra a homofobia, a transfobia e bifobia organizaremos a SEMANA O SENTIR DA DIVERSIDADE con diferentes actividades nas que se traballe a prol do respecto pola diversidade e o rexeitamento a discursos de odio.

3. Fortalecemento do Equipo de igualdade "Brigada Violeta" do centro tal como se deriva do Plan de igualdade do centro que se creou o curso 2020/21 entre alumnado e profesorado. Este ano o obxectivo é continuar coa formación do alumnado para que se convertan en activistas e protagonistas máis activas na toma de decisións e posta en marcha das accións.

4. Darlle continuidade ao establecemento de relacións e intercambios de experiencias con outros centros da contorna con equipos de igualdade cos que compartimos obxectivos e sentires.

5. Posta en acción do Plan de igualdade, neste caso cunha formación sobre a integración da coeducación nas programacións didácticas para o profesorado e obradoiros afectivo-sexuais para o alumnado co fin de promover relacións saudables vs tóxicas.

Dentro do contrato programa CONVIVE-T, as accións propostas desenvolveranse en 3 niveis de intervención (centro, aula e a nivel máis individual) e xirarán en torno a cinco eixes de actuación:

1. Conmemoración de datas significativas no centro que favorezan unha convivencia positiva, igualitaria e de respecto pola diversidade en coordinación co grupo de convivencia do centro, e das que destacamos as seguintes efemérides:

- 25 de novembro: Día contra a violencia de Xénero

- 10 de decembro: Día da declaración Universal dos Dereitos Humanos, poñendo en valor os

dereitos sociais e políticos conquistados por mulleres e homes.

- 30 de xaneiro: día escolar da paz.

- 8 marzo, día Internacional da Muller.

- 21 marzo: Día contra o racismo e a xenofobia

- 17 de maio día das letras galegas que coincide co día internacional contra a homofobia, a transfobia e bifobia.

2. Desenvolvemento dunha nova formación para o alumnado en relación cos valores e o coidado para asentarse as bases á hora de implementar un programa interno de tutorización entre iguais (1º e 3º ESO) así como obradoiros para alumnado de 2º ESO relacionado coa xestión de conflitos, empatía e habilidades sociais.

3. Realización de obradoiros relacionados coa xestión emocional e o coidado dirixida ao alumnado da ESO.

4. Implicarnos na rede de centros participando no encontro anual de centros para unha convivencia positiva dirixido a alumnado, profesorado e familias.

5. Integración no PAT de actividades que aborden os contidos do programa, co asesoramento ao profesorado-tutor para a súa implicación no desenvolvemento das actividades relacionadas co fomento dunha convivencia positiva de centro.

Por último, no contrato-programa EMOCIONA-T, as medidas a levar a cabo durante o curso académico divídense en 4 grandes liñas de actuación, as cales se presentan a continuación:

1. Acondicionamento da aula Emociona-T. Adaptarase a aula para poder realizar sesións de expresión emocional así como obradoiros de relaxación.

2. Formación en xestión emocional con profesionais expertos. Dita formación irá dirixida ao profesorado e ao alumnado que coordina a posta en práctica das actividades.

3. Posta en práctica de actividades corporais de expresión emocional. Ditas actividades coordinarásas o alumnado do ciclo superior de educación infantil e do ciclo medio de atención a persoas en situación de dependencia.

4. Elaboración de materiais didácticos no que se recollerán as experiencias do programa no eido da información e da xestión emocional.

Por outra banda, durante o presente curso académico levaranse a cabo dous Plans Proxecta. Por unha banda o de MeteoEscolas e por outra, o de Proxectos de vida activa e deportiva (PVAD).

En canto o Plan Proxecta MeteoEscolas, preséntase un plan de traballo seguindo unha metodoloxía no marco da educación en proxectos que implica a 13 departamentos didácticos e a todo o alumnado da ESO, 1º de Bacharelato e FP do IES de Chapela. Contase coa colaboración do Equipo de Biblioteca e de Vicedirección para as actividades dirixidas a toda a comunidade educativa. Neste senso, desenvolveranse diversos proxectos interdisciplinares nos que participarán de forma integrada diferentes áreas de coñecemento, niveis e etapas educativas.

No referente ao Plan Proxecta de Proxectos de vida activa e deportiva (PVAD), no curso 2021-22 o IES Chapela comezou o programa Proxectos de Vida Activa e Deportiva. Plantexamos no centro unha temática deportiva para o curso 2021-22 intentando involucrar a toda a comunidade educativa. Organizamos e levamos a cabo actividades físicas lúdicas, recreativas, deportivas, musicais... dentro das limitacións que aínda tiñamos polo Covid 19. Ademais comezamos a pasar no centro a batería de probas DAFIS para obter un diagnóstico do estado físico do alumnado do IES Chapela.

Este curso queremos continuar con ese traballo, pero ir máis aló. Crear un ambiente activo no IES, promover a práctica de actividade física e de diferentes deportes dunha maneira continuada, involucrar ao alumnado nos clubs deportivos da zona e conseguir mellorar e aumentar a práctica deportiva na poboación de Chapela.

Neste senso queremos poner atención no deporte inclusivo e adaptado para que a actividade física e o deporte chegue a todos/as os membros da comunidade educativa. É importante darlle visibilidade ás diferencias entre as persoas e por a práctica deportiva e a actividade física ao alcance das posibilidades individuais.

Nos últimos anos detectamos cada vez mais nenos, nenas e adolescentes cun importante índice de sobrepeso e un importante problema, acuciado de forma alarmante nos últimos tres anos, de hábitos sedentarios, falta de actividade física e falta de bagaxe motriz. Isto combinado co sedentarismo, dependencia das pantallas, redes sociais, xogos on line..., fai que diminúa a forma de relacionarse entre eles, e co seu medio. Moitos de eles e elas pasan moitas horas co móbil e non coñecen as posibilidades que lles brinda o seu entorno, ademais non teñen hábitos activos, non fan deporte nin comen de forma saudable. Moitos dos nosos nenos e nenas teñen repertorio motriz moi pobre, non saben trepar, non saltan, non corren, non fan volteretas nin xiran nin bailan... e iso parécenos que temos que ponerlle remedio. Desde o IES a nosa intención é mostrar as posibilidades que lles brinda o seu entorno e que iso sexa divertido, que lles proporcione unha satisfacción física e emocional para que a súa formación integral sexa mais enriquecedora.

Tamén cómpre apuntar que neste curso académico tentarase a entrada do centro en programas internacionais como por exemplo o Erasmus+. Neste senso varias persoas docentes conforman xa o ¿Equipo de programas internacionais¿, polo que se irá traballando nesta liña.

Por outra banda, o noso centro participa tamén neste curso no Plan de mellora de bibliotecas escolares (PLAMBE). A Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación (LOE), no seu artigo 113 fai unha mención específica ás bibliotecas escolares e sinala que os centros de ensino dispoñerán dunha biblioteca escolar, que estes instrumentos educativos contribuirán a fomentar a lectura e a que o alumnado acceda á información e outros recursos para a aprendizaxe das demais áreas e materias, e poida formarse no uso crítico dos mesmos, e estas bibliotecas escolares deberán contribuir a facer efectivos os principios pedagóxicos referidos á lectura. Así mesmo, dispón que a organización das bibliotecas escolares deberá permitir o seu funcionamento como espazo aberto á comunidade educativa dos respectivos centros, así como que a súa dotación farase de forma progresiva.

Así mesmo, o Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia, contemplan a obrigatoriedade de que todos os centros de ensino non universitario elaboren os seus proxectos lectores de centro, co fin de articular as actuacións de todo o profesorado destinadas ao fomento da lectura, da escritura e das habilidades no uso, no tratamento e na produción da información, en apoio da adquisición das competencias clave. Entre os requisitos destes proxectos lectores contemplan a existencia dunha biblioteca escolar convenientemente atendida.

De acordo co anterior, a participación do centro no Plan de biblioteca basearase nos seguintes obxectivos e criterios:

- Converter a biblioteca nunha canle das actividades pedagóxicas e culturais da comunidade escolar aberta á comunidade de Chapela, que empregue a lectura como una ferramenta útil para a aprendizaxe, a comprensión crítica do mundo e a expresión oral e escrita.

Criterios:

¿ Coordinación coas bibliotecas de Redondela.

¿ Presenza e participación nas diversas actividades de centro como magosto, nadal, entroido, 25-N, 8-M, entre outras.

¿ Presenza e participación nos proxectos de centro.

¿ Organización de actividades con carácter interdisciplinar: concursos literarios, exposicións, club de lectura, contacontos¿

- Educar na busca de información, integrando todos os recursos da biblioteca no tratamento do currículo e nas actividades de aprendizaxe; e consolidar así o hábito lector.

Criterios:

¿ Formación de persoas usuarias a través de visitas guiadas a principio de curso.

¿ Asesoramento e guía na busca de información e documentación.

¿ Recomendacións lectoras en diferente épocas do curso académico e para o verán.

- Transformar a biblioteca nun espazo físico e virtual vivo, aberto ao pracer da lectura que permita facer lectores competentes e que facilite o acceso igualitario aos recursos.

Criterios:

¿ Renovación e mantemento do mobiliario.

¿ Adecuación dos espazos para una lectura acolledora.

¿ Difusión das normas básicas do bo uso das redes sociais.

¿ Organización e revisión permanente dos fondos documentais: innovación, catalogación, localización, expurgo¿

¿ Creación dun espazo específico con documentación de apoio á docencia, animación á lectura e contidos transversais.

- Revisar e axustar os fondos documentais para adaptalos aos novos intereses e necesidades de alumnado e profesorado.

Criterios:

¿ A principio de curso, coordinación cos distintos departamentos para mercar os libros das lecturas obrigatorias e recomendadas.

¿ Recollida das necesidades tanto de fondo de ficción como informativos das áreas educativas.

¿ Recollida de propostas de toda a comunidade educativa a través das actividades: ¿Caixa de suxestións¿ e ¿O teu libro favorito¿.

¿ Difusión das novidades documentais adquiridas pola biblioteca escolar por diversas canles: cartelería, vitrina, boletíns e páxina web.

Por último, cómpre tamén facer referencia á participación do noso centro no programa Edixgal, do que xa se avanzaron algunhas das liñas maestras no apartado centrado nos materiais e recursos. O Decreto 86/2015, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia desenvolvendo a Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (en adiante, LOMCE) recolle a importancia do desenvolvemento do currículo nun contorno dixital. Unha importancia que aparece tamén recollida tanto no Decreto 156/2022 como no 157/2022, nos que se desenvolve o currículo da LOMLOE.

As TIC desenvolven un papel fundamental na sociedade actual, porque proporcionan un conxunto de coñecementos e de técnicas que permiten satisfacer as necesidades individuais e colectivas. Neste sentido, as TIC achéganlle ao currículo a capacidade de analizar e redeseñar a relación entre dispositivos tecnolóxicos e necesidades sociais. Na resolución de problemas coas TIC conxúganse, ademais da innovación, elementos como o traballo en equipo ou o carácter emprendedor, que son imprescindibles para formar unha cidadanía autónoma e competente. Ademais, o coñecemento das novas tecnoloxías proporciona unha imprescindible perspectiva científico-tecnolóxica sobre a necesidade de construír unha sociedade formada por unha cidadanía crítica con respecto ao que acontece arredor dela.

Consideramos que para formar alumnos e alumnas que sexan dixitalmente competentes necesitamos empregar as TIC como ferramenta na práctica docente diaria, tanto no traballo de aula como no traballo persoal, que o alumnado fai nas súas casas. Con este fin, durante o curso 2019/20 o IES de Chapela solicitou a súa incorporación ao programa EDIXGAL (Resolución do 11 de febreiro de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se convoca a selección de centros para participar no proxecto Educación Dixital (E-Dixgal) durante o curso 2020/21).

Unha vez concedido, durante o curso 2020/21 implantouse EDIXGAL nos cursos de 1º ESO dotando a todo o alumnado dun ordenador portátil, a modo de cesión, para o seu uso académico. Nese mesmo ano, e tendo en conta a situación vivida coas dificultades que presentaba o ensino dixital no contexto da pandemia, decíuse ampliar o programa a toda

a etapa de Educación Secundaria Obligatoria. A comezos do curso 2021/22 EDIXGAL quedou implantado en todos os cursos de ESO.

Actualmente, todo o alumnado de ESO, do IES de Chapela, dispón dun ordenador portátil para uso académico durante as sesións lectivas e que leva para a casa, para poder dar continuidade á metodoloxía empregada na aula, dotando de recursos ás familias con máis dificultades socioeconómicas.

n) O procedemento para a revisión, avaliación e modificación da concreción curricular

A revisión, avaliación e modificación da concreción curricular enténdese como un procedemento ineludible para avanzar cara a excelencia no proceso de ensino-aprendizaxe. Por isto, desde o noso centro outorgámoslle unha grande importancia a esta cuestión, para o que decidimos afrontar este procedemento en varias fases.

En primeiro lugar, consideramos transcendental que cada departamento faga o mesmo proceso para avaliar o cumprimento do establecido nas programacións didácticas das distintas materias impartidas, co gallo de identificar aspectos susceptibles de mellora e poder compartilas na derradeira sesión da Comisión de Coordinación Pedagóxica do curso. E, tendo en conta isto, nesa mesma reunión se valorará, de forma conxunta, o grao de cumprimento do establecido na presente concreción curricular, para o que se utilizará a seguinte rúbrica, graduando o nivel de cumprimento de cada apartado cunha escala na que o 1 significa ¿Moi baixo¿ e o 4, ¿Moi alto¿:

1. Coherencia da adecuación dos obxectivos da etapa ao contexto do centro.
2. O proceso de ensino-aprendizaxe logrou contribuír de forma equilibrada ao desenvolvemento de todas as competencias.
3. Os elementos transversais traballáronse de forma equilibrada en todas as materias e niveis.
4. A metodoloxía empregada foi axeitada e variada.
5. Os materiais e recursos empregados foron variados e adaptados as necesidades e á diversidade do alumnado.
6. A oferta educativa impartida ofreceu as máximas posibilidades de desenvolvemento académico do alumnado.
7. Os criterios para o deseño dos plans de reforzo ou de recuperación para o alumnado que promocionou con materias, ámbitos ou módulos pendentes de cursos anteriores foron coherentes e adecuados ás necesidades a a diversidade do alumnado.
8. Os criterios para o deseño dos plans específicos de reforzo ou personalizados para o alumnado que permaneceu un ano máis no mesmo curso foron coherentes e adecuados ás necesidades a a diversidade do alumnado.
9. Os criterios xerais para a avaliación e, de ser o caso, a promoción e a titulación son coherentes e axústanse á normativa.
10. Os criterios xerais do outorgamento de matrículas de honra ou mencións honoríficas son coherentes e axústanse á normativa.
11. As decisións e criterios xerais para a elaboración e avaliación das programacións didácticas son coherentes, axústanse á normativa e facilitan a información necesaria a alumnado e familias.
12. Os criterios para a participación do centro en proxectos, plans e programas son coherentes e foron debidamente comunicados á comunidade educativa.